

Huvudman: kommun@kalmar.se

2022-03-10

Rektor: anders.hagman@kalmar.se

Dnr 2020:5416

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk –
undervisning för kommunikativ förmåga vid
Funkaboskolan i Kalmar kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Funkaboskolan avseende verksamhetens kvalitet inom skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i några delar av undervisningen i moderna språk (i språken franska, spanska och tyska) inom ramen för språkval i grundskolan. Granskningen omfattar 30 grundskolor spridda över landet. Ett fåtal av skolorna erbjuder moderna språk via fjärrundervisning.

Granskningen ska besvara två frågeställningar:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen i moderna språk eleverna möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga (produktion och interaktion) så att de kan använda målspråket i olika sammanhang?
2. I vilken utsträckning skapar skolan förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet som ger eleverna reella möjligheter att fullfölja sina studier i moderna språk?

Detta beslut avser Funkaboskolan i Kalmar kommun. Skolinspektionen har genomfört fyra lektionsobservationer i språken franska, tyska och spanska i årskurs 7 och 8. Dessutom har intervjuer med elever i årskurs 7 och 8, lärare och skolledning (rektor och biträdande rektor) rektorer genomförts. Granskningen genomfördes 20-21 januari 2022 av utredarna Carola Nal och Maria Lundström. Intervjuerna och lektionsobservationerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudmannen. Protokollat ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolor som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under december 2022.

Fakta om verksamheten

Funkaboskolan är en kommunal skola för barn och elever från förskoleklass till årskurs 9, belägen i Kalmar kommun. Skolan har drygt 800 elever och leds av en rektor för F-9 samt tre biträdande rektorer med ansvar för olika stadier. Skolan erbjuder franska, spanska och tyska som moderna språk. De elever som inte läser moderna språk inom ramen för språkvalet läser istället svenska eller engelska. Skolan har totalt fyra behöriga lärare som undervisar i moderna språk.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 1 Bedömningsområden. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. Skolinspektionen begär också en skriftlig redovisning av åtgärder av skolan. Om Skolinspektionen bedömer att skolan uppfyller kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Funkaboskolan i följande utsträckning:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i moderna språk vid Funkaboskolan i hög utsträckning ger eleverna möjlighet att utveckla sin kommunikativa förmåga.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

Skolinspektionen bedömer att Funkaboskolan i hög utsträckning skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet som ger eleverna reella möjligheter att fullfölja sina studier i moderna språk.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl. Därmed avslutas granskningen.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område. I slutet på varje område finns en sammanfattande bedömning.

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

I detta område granskas om undervisningen i moderna språk ger eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Det handlar bland annat om att eleverna får möjlighet att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt lära sig att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare.

Lärarna har en tydlig undervisningsidé kring hur de ska arbeta med den kommunikativa förmågan på målspråket

Vid granskningen framkommer att lärarna på ett strukturerat sätt planerar undervisningen gemensamt och försöker att genomföra undervisningen på liknande sätt för eleverna som läser moderna språk. Det är tydligt att den centrala punkten i undervisningen är att arbeta med den kommunikativa förmågan samt att det i undervisningen tas hänsyn till aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Granskningen visar vidare att lärarna arbetar aktivt med att utveckla interkulturell kompetens i sin undervisning. Därutöver framgår av granskningen att lärarna kontinuerligt utvecklar undervisningen utifrån återkoppling från både elever och kollegor, men att detta sker i varierad utsträckning.

Lärarna uppger i intervjun att de samplanerar varannan vecka och att utgångspunkten för undervisningen är styrdokumentet. De strävar efter att samtliga lektioner ska bestå av moment där eleverna ska läsa, skriva, tala och höra för att utveckla sin kommunikativa förmåga. Både lärare och elever ger exempel på arbetssätt som understödjer utvecklingen av den kommunikativa förmågan. Lärarna betonar därtill vikten av att eleverna ska våga uttrycka sig även i de fall de inte är säkra på att språket är korrekt och få strategier för att hitta lösningar att uttrycka sig när språkkunskaperna på målspråket inte är tillräckliga. Under intervjuer med både lärare och elever ges flera exempel på hur målspråket används i klassrummet på ett kvalitativt sätt. Det sker exempelvis genom att lärare, tillsammans med eleverna, skriver texter eller att eleverna gör det individuellt, i par eller grupp. Av elevintervjuer framgår att de parvis läser texter eller utifrån lärarens förslag på formeluttryck ställer frågor till varandra. Lärarna kopplar ihop språkinläringen med relevant innehåll exempelvis genom att eleverna får arbeta med olika ordklasser i syfte att interagera kring vardagliga företeelser och ämnen som är relevanta för dem. Eleverna får exempelvis arbeta med olika verb inför att

de ska berätta om olika intressen eller träna på att beställa mat på en restaurant. Flera av de exempel som framgår av intervjuerna observerar utredarna vid lektionsobservationer.

Lärarna beskriver hur de kopplar undervisningen till forskning och beprövad erfarenhet. Det visar sig genom att lärarna bland annat har arbetat med Skolverkets satsning, Språksprånget. Enligt lärarna pågick arbetet med Språksprånget under föregående läsår (20/21). Av lärarintervjun framgår att de därigenom fått ta del av forskningsbaserat material som de använder i undervisningen. Gemensamma träffar i ämnesgrupper för kommunens språklärare bidrog även till erfarenhetsutbyte med andra lärare inom kommunen. En lärare berättar att de exempelvis diskuterade vilka läromedel som fungerar bra och hur digitala medel kan användas i undervisningen. Genom erfarenhetsutbytet har lärarna därutöver fått tips på podcasts, böcker och program från utbildningsradion som fungerar bra i undervisningen. En lärare beskriver att hen får många länkar till artiklar om aktuell forskning genom sociala medier. Som exempel framgår att det finns forskning som framhåller att elever gagnas av att skriva för hand istället för datorn. Då tar läraren reda på mer om forskningen i syfte att applicera det i undervisningen.

Under intervjuer med lärare, elever samt lektionsobservationer skildras också hur undervisningen, på ett tydligt sätt, syftar till att eleverna ska förstå olika levnadssätt och kulturer i områden där målspråket talas. Eleverna får utrymme att jämföra det de lär sig med egna erfarenheter och kunskaper. I undervisningen används exempelvis film, text och musik som kan kopplas till kulturer där målspråket används. Lärare och elever beskriver att de arbetar med att jämföra likheter och skillnader mellan hur det fungerar i länder där målspråket talas och andra länder, som exempelvis Sverige. Det framgår att eleverna, till exempel, jämför hur man hälsar på varandra eller hur skolan fungerar i målspråksländer jämfört med Sverige. Eleverna arbetar även med uppgifter som berör vardagliga företeelser där de får möjlighet att prata om sig själva, sina familjer eller möjlighet att träna på att guida varandra. De genomförda lektionsobservationerna styrker lärarnas och elevernas utsagor om hur de arbetar med interkulturell kompetens i klassrummet. I samtliga lektionsobservationer observerar utredarna att elever får möjlighet att, på målspråket, interagera kring ämnen som handlar om dem eller som är av vardaglig karaktär.

Lärarna reflekterar kontinuerligt över undervisningen och arbetar för att utveckla undervisningen utifrån återkoppling från elever och kollegor. Lärarna förklarar att de delar med sig av erfarenheter, uppgifter och material som höjer kvaliteten i deras undervisning. Det framgår dock att det sker i varierad utsträckning utifrån de praktiska förutsättningarna som lärarna har. Som exempel förklarar spansklärarna att de samarbetar och använder varandras material i högre utsträckning eftersom de undervisar i samma språk. Lärarna på skolan, inklusive lärarna i moderna språk,

ges även utrymme att auskultera på varandras lektioner som ett steg i arbetet med att utveckla undervisningen, vilket även nämns i rektorsintervjun.

Vad gäller elevernas inflytande på undervisningen uppger lärarna att de kontinuerligt försöker att fånga vad eleverna tycker och vilka intressen de har i syfte att göra undervisningen intressant för dem. Av lärarintervjun framgår att de lär känna sina elever och att undervisningen styrs av elevernas intressen. En lärare förklarar att hen exempelvis försöker att hitta material kring ett ämne som visat sig vara intressant för elever, som exempelvis hockey. En annan lärare berättar att lärarna försöker att variera undervisningen för att uppgifterna ska möta olika elevers tycken. Utifrån elevintervjuerna framgår däremot att de har olika uppfattningar av i vilken utsträckning lärarna efterfrågar deras respons i olika delar. Det finns exempel på att lärare ibland frågar eleverna om hur de tycker att undervisningen har varit eller vilket arbets sätt de föredrar till att lärare inte efterfrågar elevernas synpunkter annat än när elever får framföra vad de önskar att arbeta med efter att de avslutat en arbetsuppgift. Några elever berättar att läraren ibland frågar om undervisningen har varit kul eller om eleverna vill fortsätta arbeta med det nya arbets sättet som de har fått prova på. Ett par elever svarar nekande på Skolinspektionens fråga om lärarna efterfrågar synpunkter på undervisningen. Majoriteten av eleverna uppger dock att undervisningen i moderna språk är intressant och att lärarna är lyhörda för deras synpunkter. Någon elev påpekar att det händer att undervisningen kan innehålla saker som hen inte kan relatera till men flertalet beskriver att de har möjlighet att ge återkoppling på undervisningen även när lärarna inte aktivt efterfrågar den och att undervisningen är intressant. Skolinspektionen finner genom elevintervjuer att det inte är tydligt för eleverna att undervisningen delvis ska utvecklas utifrån återkoppling från dem.

Av lärar- och rektorsintervjun framgår vidare att undervisningen i moderna språk följs upp och analyseras. Lärarna berättar att undervisningen följs upp på samma sätt i alla ämnen. De berättar att biträdande rektor, till exempel, följer upp variationen i undervisningen, klassrumsmiljön och studiero genom klassrumsbesök som genomförs en till två gånger per termin. Därefter får lärarna återkoppling om hur undervisningen har varit på medarbetarsamtalet. Även elevresultat diskuteras på ämne träffar, enligt lärarna och skolledningen. Skolledningen berättar därtill att kommunen har utvecklingslärare i varje språk som har övertagit en stor del av uppföljningsarbetet. Genom utvecklingsläraren får rektorer rekommendationer om fokusområden inom ramen för undervisningen av moderna språk.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se till att lärarna i moderna språk, i större utsträckning, på ett systematiskt sätt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna och tydliggör för dem på vilket sätt de har inflytande över undervisningen.

Arbetsformerna stöder användande av målspråket

Granskningen visar att eleverna får möjlighet att använda målspråken, både i tal och skrift, i autentiska situationer. Det sker exempelvis genom att eleverna genomför muntliga övningar i par som handlar om vardagliga ämnen, spelar spel tillsammans eller lär sig nya ord som en del i processen att producera texter. Vidare visar granskningen att eleverna får möjlighet att kommunicera kring ämnen som de kan relatera till. Eleverna får möjlighet att kommunicera muntligt i par, grupper och helklass samt producera texter individuellt och i par. Därtill visar utredningen att lärarna anpassar undervisningen till elevernas och gruppernas olika behov.

I både intervjuer och lektionsobservationer framkommer flera exempel på att undervisningen utformas på ett sådant vis att eleverna ska kunna använda sig av målspråket i reella situationer. Undervisningen anknyter till elevernas verklighet genom att de får prata om sig själva, sina erfarenheter eller om sina familjer. Under intervjuer med elever framgår att lärarna brukar skriva frågor på tavlan om vardagliga företeelser vilka de ska ställa till varandra. Eleverna interagerar även genom att exempelvis spela spel med varandra. Läraren stöttar elever i interaktionen genom att exempelvis tydliggöra elevs uttal, förse elever med ledtrådar eller föreslå alternativa ord, vilket även observerats av utredare vid lektionsobservationerna. Vid en av lektionsobservationerna får eleverna i uppgift att parvis ställa frågor av vardaglig karaktär till varandra utifrån instruktioner från läraren. Frågorna handlar om att baka, handla och åka till stan. Vad gäller målspråksanvändning i skrift uppger lärare i intervjun att eleverna initialt arbetar med enklare texter för att därefter, successivt övergå till mer komplexa texttyper. Av elevintervjuer framgår exempel på att de arbetar med glosor och exempeltexter inför att de själva ska producera en text.

Både intervjuer och lektionsobservationer visar att undervisningen är anpassad utifrån elevernas behov, intressen och förutsättningar. Undervisningen knyter an till elevernas verklighet och områden som är väl bekanta för dem på ett bra sätt. I det ingår att eleverna får möjlighet att arbeta individuellt, i par, grupper och helklass.

Lärarna berättar att de lär känna sina elever och ser när de är intresserade av något. En lärare förklarar att hen försöker att hitta texter eller filmer på målspråket kring ämnen som hen upptäcker att elever är intresserad av, till exempel hockey. Flertalet elever uppger i intervjun att de får intressanta och relevanta uppgifter att arbeta med för att utveckla den kommunikativa förmågan i både tal och skrift på målspråket. Det framgår vidare att eleverna exempelvis pratar om hur de mår eller om skoldagen. Intervjuer och lektionsobservationer visar att lärarna arbetar med att öka elevernas ordförråd på målspråket genom att eleverna får lära sig ord och

uttryck. Till exempel, berättar elever att de får lära sig nya ord i samband med att de tittar på film. En annan elev berättar att de först lär sig nya ord för att därefter skriva en text. I samtliga lektionsobservationer finns exempel på övningar där elever i par, alternativt grupper, får möjlighet att tala målspråket utifrån instruktioner från läraren. Läraren stödjer eleverna genom att erbjuda instruktioner samt vokabulär av ord och färdiga fraser. Elever berättar att läraren brukar skriva frågor på tavlan som de ska ställa till varandra utifrån ett vardagligt språk. Därtill uppges att elever även får möjlighet att skriva på målspråket, individuellt och i par, utifrån ord och uttryck som de har fått lära sig.

Det framgår av intervjuer med elever, lärare och rektor att lärarna håller en god balans mellan att tala, läsa och skriva på lektionerna. Både lärare och elever uppper även att eleverna får tillfälle att prata målspråket varje lektion, vilket även observeras av utredarna vid lektionsobservationerna.

Elever och lärare beskriver hur lärarna möter elevers olika behov i undervisningen. Lärarna förklarar att de medvetet arbetar för att variera undervisningen i syfte att tillmötesgå elevernas, och gruppernas, olika förutsättningar samt att de försöker att stötta elever utifrån de enskilda behoven, en uppfattning som även delas av eleverna. Både elever och lärare uppper att elever som har lättare att nå kunskapskraven får arbetsuppgifter som är mer utmanande. Som exempel anges att de kan få utveckla en text med vägledning av läraren, få fler glosor att träna på eller träna på mer avancerad grammatik. De uppper vidare att undervisningen även anpassas till elever som är i behov av stöd för att klara undervisningen. Det ges exempel som att elever i behov av stöd kan få färre glosor eller extra, enskild tid med läraren. Elever berättar att lärare hjälper eleverna med skrivandet eller uppmuntrar dem till att tala oftare genom att läraren ställer frågor till dem. Därutöver har både elever i behov av stöd, eller i behov av utmaningar, tillgång till fokustid som skolan erbjuder två gånger i veckan. Lärarna uppper att språklärare inte ansvarar för fokustiden vid varje tillfälle men förklarar att eleverna alltid har möjlighet att gå dit för att arbeta med stöd från lärare. Lärarna berättar även att extra anpassningar dokumenteras i skolans gemensamma lärplattform. Där antecknar lärare exempelvis om en elev behöver stöd för att komma igång med arbetsuppgifter.

Både lärare och elever ger därutöver uttryck för att lärarna har gemensamma genomgångar i klassen när många elever gör samma fel. En lärare berättar att hen då skriver på tavlan och att de ofta för resonerar kring detta i helklass. En annan förklarar att hen exempelvis går igenom hur ord uttalas eller stavas i helklass för att inte peka ut någon.

Lärarna hjälper eleverna att hitta strategier då språket inte räcker till

Granskningen visar att lärarna aktivt, och som en naturlig del av undervisningen, hjälper eleverna att hitta strategier för att uttrycka sig när målspråket inte räcker

till. Vidare framgår av granskningen att lärarna stöttar eleverna på ett anpassat sätt att komma vidare i tal och skrift i syfte. Som exempel används engelska för att hitta ord på målspråket eller formeluttryck för stötta eleverna med att inleda samtal eller påbörja en text.

Av intervjuer med elever, lärare och genom samtliga lektionsobservationer bekräftas att lärarna aktivt arbetar med att ge eleverna medvetna strategier för att kunna uttrycka sig på målspråket. Lärarna betonar i intervjun att det är viktigt att eleverna ska våga uttrycka sig på målspråket och inte tänka för mycket på att språket ska vara korrekt. Genom Språksprånget fick lärarna bra stöd i arbetet med att lära ut strategier till eleverna, exempelvis, hur elever kan gå tillväga när de inte förstår ett ord. Både elever och lärare berättar att de, till exempel, använder andra språk i klassrummet för att göra sig förstådda på målspråket. Därutöver, som observerats av en utredare vid lektionsbesök, använder sig läraren av sång som strategi för att eleverna ska minnas hur man böjer verb. Ytterligare ett exempel på hur läraren aktivt arbetar med strategier i klassrummet och vägleder eleverna i detta är när läraren frågar eleverna hur mycket klockan är på målspråket under en lektionsobservation. Eleverna översätter lärarens frågor till svenska och svarar därefter på frågan på målspråket, i enlighet med lärarens instruktion.

Av intervjuer med elever, lärare och i lektionsobservationer framgår hur lärarna hjälper elever att komma vidare i både tal och skrift. När det gäller elevernas muntliga kommunikation uppger både elever och lärare att lärarna försöker att hjälpa elever att uttrycka sig genom exempelvis kroppsspråk eller att använda engelska när målspråket inte räcker till. De uppger vidare att lärarna upprepar uttal för att korrigera elever. Detta observerar utredarna återkommande under lektionsobservationerna. En lärare förklarar att hen skriver på tavlan och har en genomgång i helgrupp när hen upptäcker flera elever som gör samma fel. Elever berättar därtill att läraren skriver fraser på tavlan som de kan använda i samtalen med sina klasskamrater. I lektionsobservationer förekommer flera exempel på formelstrukturer som läraren har förberett på tavlan som elever använder sig av i muntliga övningar. Ett exempel är en uppgift som går ut på att eleverna ska prata med sex olika klasskamrater utifrån frågeställningar som läraren har förberett på tavlan. Läraren har även försett eleverna med stödord utifrån de ämnen som eleverna ska prata om. Inför uppgiften får eleverna tid till att översätta orden i par. Därefter läser läraren upp orden i helklass varpå eleverna hjälps åt att översätta dem.

I den skriftliga kommunikationen försöker lärare att stötta elever genom att ställa fördjupande frågor eller genom att elever får arbeta med glosor och exempeltexter för att komma igång, eller vidare med, skrivandet. Av elevintervjuer framgår att läraren ibland förser elever med färdiga formuleringar för att de ska kunna fortsätta skriva. Om flera elever fastnar så går läraren igenom det i helgrupp, menar eleven. Både lärare och elever för ett av de moderna språken uppger att de

brukar samskriva texter. Lärarna framhäver vikten av att elever behöver känna till hur de ska skriva texter och menar att samskriva är en bra strategi för att få den kunskapen. Av intervjuer framgår vidare även exempel på att elever, utifrån lärarens eller varandras återkoppling, bearbetar en text de tidigare har skrivit i syfte att förbättra kvaliteten i texten. Utredare observerar vid ett lektionstillfälle när eleverna bearbetar en tidigare skriven text utifrån lärarens skriftliga återkoppling.

Lärarna uppmuntrar eleverna hjälpa varandra att lösa språkliga strategier. Elever berättar att de i första hand ska ta hjälp av varandra och därefter vända sig till lärarna när de inte hittar en gemensam lösning, något som utredare observerar vid ett par lektionsobservationer. Under en observerad lektion försöker ett par elever, tillsammans med en klasskamrat, lösa en språklig situation utan att lyckas. De vänder sig därefter till läraren som så då hjälper till med tempus och att översätta ord.

Lärarna arbetar för att förebygga talängslan och uppmuntra användningen av målspråket

Granskningen visar att lärarna är medvetna om betydelsen av ett tillåtande klassrumsklimat. Det visar sig exempelvis genom hur eleverna bemöts av lärarna och varandra i klassrummet samt genom elevernas positiva uppfattning av klassrumsklimatet. Därutöver visar granskningen att lärarna aktivt och medvetet arbetar för att eleverna ska känna sig bekväma med att kommunicera i klassrummet genom att lärarna på olika vis försöker att skapa förutsättningar för eleverna att kommunicera på målspråket. Lärarna gör det exempelvis genom att aktivt uppmuntra elever att våga tala och medvetet se till att alla elever får utrymme att på olika vis använda målspråket.

Intervjuer med elever, lärare och genomförda lektionsobservationer styrker att lärarna är väl införstådda med betydelsen av ett tillåtande klassrumsklimat. Lärarna berättar att det skapas genom att lära känna eleverna väl och arbeta med relationer i klassrummet redan från början.

Genom lektionsobservationer och intervjuer med elever framgår att eleverna i de större målspråksgруппerna har fasta placeringar i klassrummet och att läraren aktivt delar in eleverna i par eller grupper i samband med samarbetsövningar. I de målspråken som består av färre elever framgår att eleverna har fria placeringar i klassrummet och själva kan bestämma vem eller vilka de ska arbeta med så länge läraren bedömer att det fungerar väl. Vid behov, till exempel om det blir stökigt, bestämmer läraren vilka eleverna ska arbeta med och var de ska sitta, enligt eleverna.

Eleverna uppger samstämmigt att de känner sig trygga i klassrummet. Av elevintervjuer framgår att målspråkläraren hjälper till att rätta fel som uppstår genom att läraren exempelvis talar om hur det ska vara istället eller frågar om

någon annan i klassen känner till svaret. En elev berättar att lärarens agerande då skapar en känsla hos dem att de har möjlighet att rätta till sina fel. Ett tydligt exempel som styrker elevernas uppfattning om att klassrumsklimatet är tillåtande och tryggt är när läraren, i samband med en genomgång av ett läxförhör, poängterar för eleverna att det är bra att elevers svar skiljer sig åt eftersom det leder till lärande och resonemang kring hur elever har tänkt. Utöver det finns flera andra exempel på när lärarna korrigerar elevers uttal och använder brister i språkanvändandet som en möjlighet till lärande. Under lektionsobservationer observerar utredare en situation där en elev talar om att hen inte förstått lärarens instruktion inför gruppen, varpå läraren förtydligar instruktionen på svenska medan övriga elever lyssnar aktivt samt ett annat tillfälle när eleverna engagerat sjunger tillsammans i klassrummet. Vidare finns även exempel på när lärare öppet korrigerar elevers uttal eller använder felaktigheter till att elever ska lära sig något av det som en naturlig del av undervisningen.

Lärarna förklarar i intervjun att det ingår i deras roll att reflektera kring könsskillnader i undervisningen. De försöker att identifiera om det förekommer skillnader mellan könen. Det framgår vidare att lärarna diskuterar och reflekterar över hur de fördelar ordet till elever. En lärare berättar att hen ibland märker att flickor inte vill svara om de inte är säkra på att svaret är korrekt eller att de räcker upp handen i större utsträckning än pojkar när de ska svara på frågor, medan pojkar har en tendens att svara trots att ordet inte fördelats till dem. Läraren säger att hen förklarar för elever att det är bra att tala även om det inte blir rätt och försöker få försiktiga elever att bli mer delaktiga i undervisningen. Hen försöker därutöver uppmärksamma elever som talar rakt ut på att det kan finnas andra elever som räcker upp handen. Några större skillnader mellan könen, menar lärarna att det inte finns, vilket även är en bild som delas av majoriteten av eleverna. De flesta elever säger att de inte uppmärksammat att det föreligger skillnader mellan pojkar och flickor i något avseende i undervisningen för moderna språk.

Eleverna uppger att de vågar prata och känner sig bekväma med att göra fel i klassrummet. Flera elever ger uttryck för att det är en god stämning i klassrummet. De berättar att ingen skrattar när eleverna gör fel. Av elevintervjuer uppges vidare att lärarens roll har betydelse för klassrumsklimatet. Exempelvis säger en elev att alla i klassrummet känner varandra vilket bidrar till att eleverna vågar prata. Därtill förklarar eleven att läraren alltid är glad, snäll och uppmuntrande. En elev förklarar bland annat att lärarens humoristiska jargong bidrar till en positiv upplevelse. Ett par elever ger uttryck för att det finns elever som inte gillar att prata inför klassen men flertalet elever förklarar att lärarna försöker att skapa möjligheter för alla elever att vara delaktiga. Ett par elever berättar att läraren gör det genom att, till exempel, fördela ordet även till dem som inte räcker upp handen. Under lektionsobservationerna är majoriteten av eleverna delaktiga i undervisningen genom att de talar målspråket inför varandra och aktivt svarar på frågor som

läraren bjuder in till. Ett par elever som läser ett av målspråken ger i intervjuer dock uttryck för att killarna vågar ta för sig mer. Det sker exempelvis genom att de svarar rakt ut på frågor och känner sig bekväma med att prata trots att det kan bli fel.

Sammanfattande bedömning av området:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i moderna språk i hög utsträckning ger eleverna goda möjligheter att utveckla kommunikativ förmåga. Granskningen visar att elevernas möjlighet att utveckla den kommunikativa förmågan på målspråket är en central del i lärarnas undervisningsidé. Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder och arbetssätt för att utveckla elevernas kommunikativa förmåga. Det sker genom en variation av arbetssätt och arbetsformer där elever exempelvis får arbeta med muntliga övningar i par kring vardagliga ämnen eller skriva texter individuellt samt tillsammans med andra. Därtill framgår av granskningen att lärarna arbetar aktivt för att ge elever strategier när målspråket inte är tillräckligt och att det i klassrummen råder ett tillåtande och tryggt klimat där elever vågar tala och uttrycka sig.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

I detta område granskas skolans arbete för att skapa förutsättningar för hög kvalitet i undervisningen i moderna språk. Detta för att studierna i moderna språk ska förbli attraktiva och ge eleverna förutsättningar att fullfölja sina studier.

Moderna språk har minst lika hög status som andra ämnen

Granskningen visar att skolledningen har ett stort engagemang för undervisningen i moderna språk. Det tydliggörs framförallt genom sättet som skolledningen framhåller lärarnas skicklighet och undervisningens kvalitet. Därtill framgår att ämnet har hög status likväl hos elever som hos lärare och skolledningen. Skolledningens engagemang för ämnet uttrycker sig även genom att det skapas goda förutsättningar för att utveckla undervisningen i moderna språk genom att lärarna exempelvis får goda förutsättningar för kollegialt utbyte och att ämnet

prioriteras i arbetet med schemalaggningsen samt att skolledningen följer upp kvaliteten i undervisningen.

Skolledningen framhåller att alla lärare i moderna språk är behöriga och att undervisningen i moderna språk håller mycket hög kvalitet. Som exempel ges att lärarna har ett varierat arbetssätt som även möter de behov som mindre uthålliga elever har genom att det dyker upp olika moment i undervisningen som blir roliga även för dem. Av lärarintervjun är det tydligt att de är väl medvetna om att skolledningen framhåller dem som goda exempel i lärarkåren. Lärarna förklarar att biträdande rektor, som är deras närmsta chef, uppmuntrar kollegor att besöka deras lektioner eftersom de har varierad undervisning. Skolledningen har även uppmuntrat lärarna i moderna språk att presentera sina ämnen för kollegor eftersom deras undervisning håller god kvalitet.

Lärarna uttrycker inte att de själva anser att moderna språk har lägre status men av lärarintervjun framgår förvisso resonemang om att kärnämneslärare tros ha högre status bland kollegor och att moderna språk kan nedprioriteras eftersom språken går att välja bort. Detta kan exempelvis visa sig genom att rektor förespråkar extra engelska eller svenska istället för moderna språk i samband med klasskonferenser, uppger en lärare. I rektorsintervjun uppger både rektorn och biträdande rektorn att moderna språk har hög status. Medan den ena parten uppger att moderna språk är lika viktigt som andra ämnen menar den andra parten att ämnen som engelska, matematik och svenska är viktigare då de är behörighetsgivande och att det går att lösgöra tid från moderna språk för att satsa på engelska och svenska. Hen uppger därtill att det inte sänker moderna språks status utan att det bör resoneras sunt kring vad som gynnar eleven bäst. Samtliga elever i årskurs 7 anser att undervisningen i moderna språk är lika viktig som i övriga ämnen medan eleverna i årskurs 8 menar på att undervisningen i moderna språk är viktig, men att det kan finnas andra ämnen som är viktigare utifrån vilka framtidsplaner eleverna har. Som exempel ges att musikämnet är viktigare för musiker och svenskämnet för de som vill bli journalister.

Av inkommen dokumentation, samt intervjuer med lärare och skolledningen styrks att engagemanget för att skapa goda förutsättningar för undervisningen i moderna språk finns. Det framgår att lärarna exempelvis har regelbundna ämnesträffar och utrymme för kollegial samverkan. I rektorsintervjun anges vidare att schemalaggningsen möjliggör för lärarna att samarbeta, följa varandras undervisning och ge varandra feedback i större utsträckning än andra ämneslärare. Skolledningen förklarar att lärarna i moderna språk har det största kollegiala samarbetet på skolenheten och tillägger att moderna språk prioriteras i tidigt skede i arbetet med schemalaggningsen. Lärarna uppger i intervjun att införandet av nationella prov och det faktum att de får avsatt tid för att rätta nationella prov indikerar att ämnet är viktigt. Därtill uppges att rektor alltid godkänner inköp av läromedel, som lärarna själva får välja.

Kvaliteten i undervisningen av moderna språk följs upp och analyseras regelbundet. Av intervjun med skolledningen framgår exempelvis att de följer upp hur många elever som fortsätter att läsa moderna språk på gymnasiet och hur dessa elever klarar sig vilket de menar är en återkoppling på hur undervisningen fungerar på Funkaboskolan. Skolledningen följer även upp bedömningen av nationella prov. På så vis får de en fingervisning om bedömningen av proven är kvalitativ eller om arbetet kring bedömning av nationella prov behöver justeras inför kommande läsår. I rektorsintervjun anges att åtgärder vidtas när avvikelser identifieras i samband med uppföljningar, vilket även lärarna ger uttryck för. Av lärarintervjun framgår att det exempelvis kan tillsättas en extralärare i klassrummet om det visar sig att någon av grupperna är för stor.

Såväl skolledning som lärare uppger att bristen på grupprum är ett bekymmer. Lärarna menar att det påverkar kvaliteten i undervisningen på så vis att elever som har ett behov att sitta mer avskilt inte kan göra det samt att det kan påverka val av examinationsform och bedömning på så vis att elever kan riskera att få sämre resultat. Skolledningen är medveten om detta men förklarar att de organisatoriska förutsättningarna inte möjliggör en bra lösning. En lösning medför konsekvenser på annat håll som då drabbar andra klasser, menar skolledningen.

Arbetet för att säkra kompetens till undervisningen i moderna språk fungerar bra

Granskningen visar att lärarna får god tillgång till kompetensutveckling även om kompetensutvecklingsinsatserna främst styrs utifrån kommunens initiativ. Tillgången till kompetensutveckling visar sig exempelvis genom att lärarna i moderna språk får fortbildning genom kommunens utvecklingslärare och att det skapas utrymme för kollegial samverkan för lärarna.

Skolledningen berättar att insatserna av kompetensutveckling främst styrs av kommunen och sker genom utvecklingslärarna. Skolledningen förklarar att utvecklingslärarens analyser av ämnena mynnar ut i den kompetensutveckling som planeras inom kommunen. Skolledningen tillägger även att en del av behovet inom kommunen styrs av Skolverkets erbjudanden. I lärarintervjun bekräftas att kompetensutvecklingsinsatserna styrs av utvecklingslärarna. En lärare ger dock uttryck för att hens individuella behov av kompetensutveckling inte tillfredsställs. Hen berättar att behovet av kompetensutveckling diskuteras på medarbetarsamtal, men att det inte resulterar i något konkret. Övriga lärare som intervjuas uppger att de antingen inte efterfrågat kompetensutvecklingsinsatser eller att erfarenheten är att skolledningen nekar till sådana insatser.

Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare och skolledningen framgår att lärarna har arbetat med Språksprånget och numer får kompetensutveckling genom kommunens utvecklingslärare. Lärarna berättar att representanter från skolan träffar utvecklingsläraren tre gånger per termin. Det

som tas upp på dessa träffar ska överföras till de lokala ämnesträffarna. Skolledningen uttrycker i intervjun att innehållet av det som tas upp av utvecklingslärarna är sådant som ligger nära lärarnas arbete och att utvecklingsläraren driver utvecklingsarbetet utifrån de behov som identifieras. Av dokumentationen framgår därtill att utvecklingsläraren exempelvis kan användas som stöd för obehöriga lärare om behovet skulle uppstå.

Förutsättningar för kollegialt lärande är väl tillgodosedda, enligt skolledningen, vilket även styrks av utsagor från lärarintervjun. Lärarna på skolan auskulterar på varandras lektioner för att utbyta erfarenheter. Lärarna ingår i arbetslag, ämnesgrupper och deltar på klasskonferenserna. Därtill får lärarna även avsatt tid för gemensam rättning och analys av nationella proven tillsammans med andra lärare för moderna språk inom kommunen. Skolledningen förklarar att lärarna i moderna språk har mycket gemensam tid för planering vilket möjliggör tid för samverkan. Av lärarintervjun framgår bland annat att de träffas i ämnesgrupper var tredje vecka och att gemensamma luckor i schemat kan bidra till samtal över skrivbordet.

Visserligen finns en indikation om att lärarna anser att deras individuella behov av kompetensutveckling inte tillgodoses. Skolinspektionen har dock sett flera exempel på kompetensutvecklingsinsatser och att kommunen vidtar aktiva åtgärder för att tillgodose behovet av kompetensutveckling, dels genom insatsen med Språksprånget och dels genom att ha tillsatt utvecklingslärare på övergripande nivå som avser att identifiera de behov som finns.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att skaffa sig en aktuell bild av moderna språk lärarnas kompetensutvecklingsbehov. Detta för att öka sannolikheten att kompetensutvecklingsinsatserna möter lärarnas individuella behov i större utsträckning.

Skolan har fungerande arbetssätt för att främja att fler elever fullföljer sina studier i moderna språk

Granskningen visar att skolan har en tydlig omvalsprocess för elever som väljer att hoppa av moderna språk samt att skolledningen regelbundet följer upp och analyserar orsakerna till elevernas avhopp i syfte att identifiera vad skolan kunde ha gjort för att motverka avhoppet. Av granskningen framgår att det främst är elever som har svårigheter att nå kunskapskraven i andra ämnen som väljer bort moderna språk. Därutöver visar granskningen att lärare och skolledningen vidtar åtgärder för att behålla elever i moderna språk, exempelvis genom att ha motiverande samtal med elever och vårdnadshavare eller erbjuda elever stöd i målspråket.

I rektorsintervjun framgår att elevers önskemål om omval initialt diskuteras i utvecklingssamtal. Därifrån får biträdande rektor en signal om önskemålet. Vårdnadshavare och elev fyller sedan i en blankett med en motivering till varför

eleven vill byta språk. Skolan informerar även om konsekvenserna för avhopp från moderna språk. Lärare och skollädaingen nämner att skolan, genom material från kommunen och Skolverket, informerar elever och vårdnadshavare om konsekvenserna med att läsa engelska eller svenska istället för moderna språk redan inför språkvalet när eleverna går i årskurs 5. Av intervjuerna framgår vidare att studie- och yrkesvägledare involveras i arbetet med elever som hoppar av moderna språk.

Till exempel, anges i rektorsintervjun att studie- och yrkesvägledare är med på elevhälsomötet där de avhandlar ärenden med elever som vill hoppa av moderna språk. Lärarna berättar att de försöker att prata med eleverna om värdet av att kunna språket, belysa vikten av meritpoäng eller kallar studie- och yrkesvägledare till samtal med eleven vid behov. Utifrån de enskilda elevsamtalen med elever som valt att hoppa av moderna språk framgår däremot att samtliga av dessa elever inte uppfattat att de fått någon information eller vägledning kring vad det innebär att hoppa av moderna språk.

Av intervjuer med lärare och skollädaingen framgår vidare att det är få elever som hoppar av moderna språk. Enligt uppgifter från inkommen dokumentation har fem elever hoppat av moderna språk under vårterminen 2021. Den främsta orsaken till avhoppet är att eleverna riskerar att få F i svenska eller engelska och därför behöver ägna mer tid åt dessa ämnen, menar flertalet lärare och skollädaingen. I sin analys av avhoppet undersöker biträdande rektor om det fanns något skolan kunde ha gjort för att motverka avhoppet och om ett eventuellt byte till engelska eller svenska skulle gynna elevens utveckling. Därtill anges i rektorsintervjun att moderna språk även följs upp på central nivå exempelvis genom att undersöka hur många elever som fortsätter att läsa moderna språk på gymnasiet och hur eleverna klarar sig i ämnet.

Av intervjuerna framgår olika uppfattningar av huruvida skolan uppmuntrar eleverna till att hoppa av moderna språk om de riskerar att inte uppnå målen i engelska eller svenska. Däremot har eleverna och skollädaingen en samstämmig bild av att skolan inte initierar ett omval. På frågan om skolan uppmuntrar elever som riskerar att inte nå målen att göra omval svarar skollädaingen jakande. Skollädaingen förklarar att det är på grund av att engelska och svenska ger behörighet, men berättar samtidigt att skolan inte tar initiativ till att elever ska hoppa av moderna språk. I de fall där skollädaingen, utifrån sin analys av avhoppet, bedömer att ett avhopp inte gynnar eleven har skollädaingen ett samtal med berörd lärare eller elevhälsoteamet. Därutöver har de ett motiverande samtal med eleven och vårdnadshavare för att upplysa om fördelarna med att läsa moderna språk. Det framgår vidare att skolan rekommenderar eleven att fortsätta att läsa moderna språk om ett avhopp inte gynnar eleven. Det sker exempelvis när en elev når upp till kunskapskraven i engelska och svenska, men riskerar att inte nå målen i moderna språk. Flera elever uppger i intervjuerna att det är elever och

vårdnadshavare som tar initiativ till att hoppa av moderna språk, och att avhopp inte är något som skolan uppmuntrar till. En lärare berättar att de uppmuntrar eleverna att fortsätta att läsa moderna språk så långt det går, trots att elever riskerar F i svenska eller engelska, men att det kan hända att man kommer till insikt om att det inte fungerar för eleven ändå. En annan lärare säger att elever som inte klarar av kurserna rekommenderas att göra omval. I samband med lärarens uttalande tillägger en kollega att det händer att elever ändå fortsätter att läsa moderna språk.

I lärarintervjun anges att extra anpassningar dokumenteras i en gemensam lärplattform. Det framgår vidare att lärarna har möjlighet att anmäla elever som riskerar att inte nå målen till elevhälsoteamet. Trots det säger en av lärarna att hen inte efterfrågar hjälp med att stötta eleverna i moderna språk då hen anser att hen inte kan få det. En annan lärare uttrycker att hen aldrig tänkt på att åtgärdsprogram kan upprättas inom ramen för moderna språk. Flera av lärarna ger uttryck för att ansvaret att stötta eleverna att utvecklas så långt det går i målspråken hänger på dem. Skolledningen förklarar att behovet av stöd i moderna språk är litet och att det räcker med det stöd som lärarna i moderna språk erbjuder eleverna. Av inkommen dokumentation framgår därtill att inga elever har åtgärdsprogram i moderna språk vid tiden för granskningen och att inga specialpedagoger eller speciallärare arbetar med moderna språk. Skolledningen antyder i intervjun att det inte är nödvändigt då eleverna som läser moderna språk klarar sig. Skolinspektionen har tagit del av Skolverkets statistik där det framgår att eleverna haft goda resultat i moderna språk över tid. Till exempel, fick alla elever minst betyget E vårterminen 2021. Majoriteten av eleverna menar att lärarna erbjuder extra anpassningar. Det framgår dock av intervjuer, med ett par elever som har valt att hoppa av moderna språk, att orsaken till avhoppet har berott på att målspråket har varit för svårt. En av eleverna berättar att läraren visserligen erbjöd eleven mycket stöd under tiden hen läste målspråket. Läraren förklarade exempelvis svåra begrepp och anpassade talet för att eleven skulle kunna förstå vad som sades på målspråket. Eleven förklarar dock att hen troligtvis hade fortsatt läsa moderna språk om enklare texter eller grammatik erbjöds. En annan elev berättar att moderna språk var för svårt och att eleven fick samma uppgifter som övriga i klassen ändå. Däremot kan eleven inte komma på något som skolan hade kunnat göra annorlunda för att hen skulle fortsatt studierna i moderna språk.

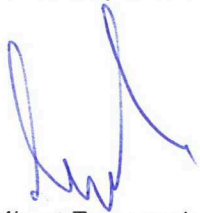
Skolinspektionen rekommenderar rektorn att förtydliga skolans avhopsrutiner till elever och vårdnadshavare. Detta för att säkerställa att de är införstådda med vilken effekt avbrutna studier i moderna språk kan få på sikt. Skolinspektionen rekommenderar vidare rektorn att tydliggöra arbetsgången med att identifiera elevers behov av extra anpassningar och stöd samt att säkerställa att lärarna anmäler elevers behov av stöd till rektorn.

Sammanfattande bedömning av området:

Skolinspektionen bedömer att skolan i hög utsträckning skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet. Skolinspektionens granskning visar att moderna språk har minst lika hög status som andra ämnen. Vidare visar granskningen att lärarna i moderna språk har god tillgång till kompetensutveckling, exempelvis genom fortbildning via kommunens utvecklingslärare och att lärarna ges goda förutsättningar för kollegial samverkan. Därtill framgår av granskningen att skolan har arbetssätt som, främjar att elever fullföljer sina studier i moderna språk. Till exempel, sker det genom att skolledningen vidtar åtgärder utifrån uppföljningar och analyser av orsaken till avhoppet i moderna språk samt att elever erbjuds stöd i moderna språk till den utsträckning att de uppnår kunskapskraven.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Carola Nal

Föredragande

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare, Maria Lundström, deltagit.

Bilaga 1: Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive frågeställning granskas följande:

Frågeställning 1: I vilken utsträckning ger undervisningen i moderna språk elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga (produktion och interaktion) så att de kan använda målspråket i olika sammanhang?

1. Undervisningsidé kring kommunikativ förmåga på målspråket
2. Arbetsformer och stöd för användande av målspråket
3. Vägleddning och arbetssätt för att pröva strategier då språket inte räcker till
4. Klassrumsklimat för att förebygga talängslan och uppmuntra användning av språket

Frågeställning 2: I vilken utsträckning skapar skolan förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet som ger elever reella möjligheter att fullfölja sina studier i moderna språk?

1. Likvärdig status kring undervisningen i moderna språk
2. Arbete för att säkra kompetens till undervisningen i moderna språk
3. Förutsättningar för fjärrundervisning i moderna språk (endast för skolor med fjärrundervisning)
4. Arbetssätt för att främja att fler elever fullföljer studier i moderna språk

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: (<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>)

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Av **kursplan**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr11; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärvätyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ändras den 2 juli 2021 genom förordning SKOLFS 2021:5. Förordningen tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2022.

Rektor har vidare ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (1 kap. 4-5 §§ och 3 kap 2 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen, Lgr11; 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Särskilt stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen, Lgr; 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektors ansvar).

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11; Varje skolas utveckling, 2.8 Rektors ansvar).